

**ԱՌԵՎԱԼԱԿԱՆ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ՏԵՂԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ
ԾՐԱԳԻՐ**

ՎԶՄԲ վարկ 8483-ԱՄ

**ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

ՀԱՏՈՒԿ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԵՎ

ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

**ԵՐԵՎԱՆ
Հունիս 2019**

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Էջ

ԱՆԿԱԽ ԱՌԵԴԱԾՈՂԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ.....	3
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՄՈՒՏՔԵՐԻ ԵՎ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	6
ԸՆՍ ԾՐԱԳՐԻ ԲԱՂԱՄԻՉՆԵՐԻ ՖՈՆԴԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՄԱՍԻՆ	
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	7
ՀԱՏՈՒԿ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ	
ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.....	8
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ԾՐԱԳՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՎՃԱՐՎԱԾ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐԻ ԵՎ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻ	
ԲԱՆԿԻ ՓՈԽՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐՈՒՄ.....	19

ԱՆԿԱԽ ԱՌԻԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է Հայաստանի Տարածքային Զարգացման Հիմնադրամի ղեկավարությանը

Կարծիք

Մենք առողջական ենք ենթարկել 08.04.2015թ. կերպած ՎԶՄԲ Վարկ 8483-ԱՄ Վարկային Համաձայնագրով ֆինանսավորվող (Վարկային Համաձայնագրի) և Հայաստանի Տարածքային Զարգացման Հիմնադրամի (ՀՏԶՀ) կողմից իրականացվող "Սոցիալական Ներդրումների և Տեղական Զարգացման Ծրագրի" (Ծրագրի) հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2018թ. ղեկտնմբերի 31-ին ավարտված տարվա դրամական միջոցների մուտքերի և վճարումների մասին հաշվետվությունը, ըստ բաղադրիչների ֆոնդերի օգտագործման մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվություններին կից հաշվապահական հաշվառման բաղադրականության ամփոփը և այլ ծանոթագրությունները:

Մեր կարծիքով, կից հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնելում Ծրագրի 2018թ. ղեկտնմբերի 31-ին ավարտված տարվա դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն "Ֆինանսական հաշվետվությունների հաշվապահական հաշվառման դրամային միջոցների սկզբունքով" Հանրային Հատվածի Հաշվապահական Հաշվառման Սիցազգային Ստանդարտի (ՀՀՀՀՄ-դրամային միջոցների սկզբունք):

Կարծիքի հիմք

Մենք առողջական իրականացրել ենք Հաշվապահների Սիցազգային Դաշնության (ՀՄԴ) ներքո գործող Առողջական և Երաշխավորման Սիցազգային Ստանդարտների նորիրդի (ԱՌՍՍԽ) կողմից հրապարակված Առողջական միջազգային ստանդարտներին (ԱՍՍ-ներին) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացնից նկարագրված է սույն հաշվետվության «Առողջական պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների առողջական համարել պարբերությունում»:

Մենք անկախ ենք Ծրագրից և ՀՏԶՀ-ից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորիրդի կողմից հրապարակած Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրի (ՀՀՍՍԽ կանոնագիրը), և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները համաձայն ՀՄԴ-ի կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ ձեզ ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան առողջականությունը՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Հանգամանքի շեշտադրում – Դրամային միջոցների սկզբունքով հաշվետվությունների պատրաստում

Առանց ձևափոխելու մեր կարծիքը, Ձեր ուշադրությունն ենք իրավիրում ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծնք. 2-ին, որտեղ ներկայացված է, որ այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են դրամային միջոցների սկզբունքով, որի պատճառվ, այս հաշվետվությունները կարող են չհամապատասխանել այլ նպատակներով օգտագործման համար:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

ՀՏԶՀ-ի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՀՄԴ-ի Հանրային Հատվածի Հաշվապահական Հաշվառման Սիցազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՀՀՍՄ) կողմից հրապարակված ՀՀՀՀՍՄ-դրամային միջոցների սկզբունքի և Համաշխարհային Բանկի կողմից ֆինանսավորվող ներդրումային գործառնությունների Ֆինանսական Ձեռնարկի (ՀԲ ուղեցույց) համաձայն հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման համար և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը ղեկավարության կարծիքով, անհրաժեշտ է՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով եական խեղաքուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Առողիության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների առողիության համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր եական առումներով գերծ են եական խեղաքուրումներից, անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացած լինելու հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող առողիությունը:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՍՍ-ներին համապատասխան իրականացրած առողիությունները միշտ կհայտնաբերի բոլոր եական խեղաքուրումները, եթե նրանք առկա են: Խեղաքուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են եական, եթե խեղանորությունները կարող են ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՍՍ-ների համաձայն իրականացրած առողիությունը ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություններ և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն:

Ի լրում՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվությունների եական խեղաքուրուման ոփոկերը, նախազծում և իրականացնում ենք առողիության ընթացակարգեր՝ այդ ոփոկերին արձագանքելու նպատակով և ձեռք ենք բերում առողիության ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած եական խեղաքուրուման չհայտնաբերման ոփոկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով եական խեղաքուրուման չհայտնաբերման ոփոկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացըողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշակում,
- ձեռք ենք բերում առողիություն վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան առողիության ընթացակարգեր նախազծելով, և ոչ Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար,
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքանության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների և կից բացահայտումների խեղանությունը,
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների և դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Մենք, ի թիվս այլ հարցերի, դեկավարությանը տեղեկացնում ենք առողջական առաջարանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև առողջական ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Եզրակացություն իրավական այլ պահանջներին համապատասխանելու վերաբերյալ

Վարկային Համաձայնագրերի պահանջների պահպանման նպատակով, ՀՏԶՀ-ի դեկավարությունը պետք է ապահովի, որ-

1. Ֆոնդերի օգտագործվել են Հայաստանի Հանրապետության և Վերակառուցման և Զարգացման Միջազգային Բանկի (ՎԶՄԲ) միջև կնքված Վարկային Համաձայնագրում նշված պայմաններին և Համաշխարհային Բանկի համապատասխան ուղեցույցներին համապատասխան՝ պատշաճ ուշադրություն դարձնելով տնտեսմանը և արդյունավետությանը, և միայն այս նպատակներով, որոնց համար հատկացվել են:
2. Փոխհատուցման դիմումներում ներկայացված ծախսերը ապահովված են համապատասխան հիմնավորող փաստաթղթերով, գրանցումներով և հաշիվներով: Փոխհատուցման դիմումներում ներառված և փոխհատուցված ծախսերը ընդունելի են ֆինանսավորման համար համաձայն Վարկային Համաձայնագրի: ՀՏԶՀ-ի կողմից հաշվետու տարվա վերաբերյալ ներկայացված Միջազգային Ֆինանսական Հաշվետվությունները համապատասխանում են հաշվապահական գրանցումներին:
3. Նպատակային հաշիվները վարվել են համաձայն Վարկային Համաձայնագրի պայմանների և Համաշխարհային Բանկի համապատասխան ուղեցույցների:
4. Ֆինանսավորվող աշխատանքները, ապրանքները և ծառայությունները ձեռք են բերվել համաձայն Վարկային համաձայնագրի պայմանների և Համաշխարհային Բանկի համապատասխան ուղեցույցների:

Մեր կարծիքով, 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ՀՏԶՀ-ի դեկավարությունը պահպանել է նշված պահանջները:

“Բի-Դի-Օ Արմենիա” ՓԲԸ
20 հունիսի, 2019թ.

Հայաստանի Հանրապետության
Տնօրինություն

Վարկային Շինուագարյան
Առողջական

ՀԱՏՈՒԿ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Սոցիալական Ներդրումների և Տեղական Զարգացման ծրագիր

ՎԶՄԲ վարկ 8483-ԱՄ

2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա վերաբերյալ

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1. Ծրագրի ֆինանսավորումը

Համաձայն 2015թ. ապրիլի 8-ին Հայաստանի Հանրապետության և Վերակառուցման և Զարգացման Միջազգային Բանկի (ՎԶՄԲ) միջև կերպած 8483-ԱՄ վարկային համաձայնագրի՝ ՎԶՄԲ-ի Հայաստանի Հանրապետությանն է տրամադրել 30,000,000 USD (ԱՄՆ դոլար) գումար:

Վարկը տրամադրվել է իրականացնելու «Սոցիալական Ներդրումների և Տեղական Զարգացման ծրագիրը» (Ծրագիր):

Վարկային համաձայնագիրը ուժի մեջ է մտել 22.09.2015թ.-ին:

ՎԶՄԲ 8483-ԱՄ վարկի համար ծախսերի կատարման վերջնաժամկետ է սահմանված 2020թ.-ի հունիսի 30-ը:

Մինչև փակման ամսաթիվը կատարված ծախսերը ներկայացնելու արտոնեալ ժամկետ է սահմանված փակման ամսաթիվից հետո չորս ամիս՝ 31.10.2020թ.-ը:

1.2 Ծրագրի նպատակը

Ծրագրի նպատակն է համայնքային և միջիամայնքային ենթակառուցվածքների որակի և հասանելիության բարելավումը:

Ծրագիրը բաղկացած է հետևյալ մասերից:

Մաս Ա. Օժանդակություն Տեղական Սոցիալ-Տնտեսական Զարգացմանը և Կարողությունների Ստեղծմանը

1. Համայնքային Միկրո-ծրագրերի իրականացում՝ Ծրագրի Իրականացման Կոմիտեի (ԾԻԿ) օժանդակությամբ, ներառյալ՝ ա/ հիմնական համայնքային ենթակառուցվածքների (կրթական, առողջապահական և սոցիալական ծառայությունների) կառուցում, վերանորոգում կամ ընդլայնում; թ/ ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգերի տեղադրում կամ հիմնանորոգում; և զ/ գյուղերում ոռոգման և էլեկտրաֆիկացման փոքր աշխատանքների իրականացում:
2. Տրամադրել, ա/ տեխնիկական օժանդակություն՝ ապահովելու համար Միկրո-ծրագրերի պատշաճ նախազծումը և վերահսկողությունը; և թ/ համայնքներում ինստիտուցիոնալ և ֆինանսական կարողությունների ստեղծում:
3. Գովրի և սարքավորումների տրամադրում՝ Միկրո-ծրագրերի շահառու ենթակառուցվածքներին:

Մաս Բ. Օժանդակել Միջիամայնքային Սոցիալական և Տնտեսական Զարգացումներին Միտված Նախաձեռնություններին

1. Հայաստանի տարածքային բարեփոխումներին օժանդակություն՝ նորարարական նախաձեռնությունների իրականացմամբ (Ընթածրագրեր):
2. Տրամադրել, ա/ տեխնիկական օժանդակություն՝ ապահովելու համար ներա-

ծրագրերի պատշաճ նախազումը և վերահսկողությունը; և թ/ համայնքներում ինստիտուցիոնալ և ֆինանսական կարողությունների ստեղծում:

- Գույքի և սարքավորումների տրամադրում՝ Ենթաձրագրերի շահառու ներկառուցվածքներին:

Սաս Գ. Ինստիտուցիոնալ Հզորացում և Ծրագրի Ղեկավարում

Ինստիտուցիոնալ օժանդակության պահովում, կարողությունների ստեղծում և տեխնիկական աջակցություն ՀՆՍՀ/ՀՏՁՀ-ին՝ Ծրագրի կառավարման, Փիդուցիար վերահսկողության, երաշխիքների վերահսկողության, վերապատրաստման անցկացման և այս ամենի համար պահանջվող Գործառնության ծախսների ապահովման համար:

1.3 Բյուջե

Ծրագրը ֆինանսավորվում է.

- ՎԶՄԲ 8483-ԱՄ վարկով,
- ՀՀ Կառավարության համաֆինանսավորմամբ,
- Համայնքների ներդրումով
- Հովանավորների ներդրումներով և այլ եկամուտներով:

Ծախսային հողման	ՎԶՄԲ 8483-ԱՄ վարկ	ՀՀ Կառավա- րություն		Համայնքնե- րի ներդրում	Հովանա- վորների ներդրում- ներ և այլն	Ընդամենը	Վարկով ֆինանսավոր- ման մասնաբաժին (ներառյալ հարկեր)
		USD	USD համարժեք				
1. Աշխատանքներ, ապրանքներ և խորհրդատունների ծառայություններ Ծրագրի Սաս Ա.-ի գծով		17,600,000	5,504,000	1,290,000	74,000	24,468,000	72.15%
2. Աշխատանքներ, ապրանքներ և խորհրդատունների ծառայություններ Ծրագրի Սաս Բ.-ի գծով		10,100,000	2,741,000	625,000	-	13,466,000	75.00%
3. Ապրանցենք, խորհրդատունների ծառայություններ (ներառյալ Ծրագրի առողջապահություն) և դաշտերացներ՝ Ծրագրի Սաս Գ.-ի գծով		573,000	218,000	-	-	791,000	72.45%
4. Գործառնական ծախսներ՝ Ծրագրի Սաս Գ.-ի գծով		1,652,000	2,548,000	-	-	4,200,000	50% (2015թ.), 45% (2016թ.), 40% (2017թ.), 35% (2018թ.), 30% հետո.
5. Նախագծական վճար		75,000	-	-	-	75,000	100%
Ընդամենը		30,000,000	11,011,000	1,915,000	74,000	43,000,000	

1.4 Ծրագրի իրականացում

Ծրագրը իրականացվում է Հայաստանի Տարածքային Զարգացման Հիմնադրամի (ՀՏՁՀ) կողմից, որը նախկինում անվանվում էր Հայաստանի Սոցիալական Ներդրումների Հիմնադրամ (ՀՍՆՀ), համաձայն ՎԶՄԲ-ի և ՀՍՆՀ-ի միջև 08.04.2015թ.-ին ստորագրված Ծրագրի Համաձայնագրի:

ՀՄՆՀ-ը հիմնադրվել է միակ հիմնադիր Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 11.04.2000թ. N 162 որոշումով՝ որպես անկախ, շահույթ չհետապնդող կազմակերպություն համայնքի նախաձեռնության և պահանջարկի հիման վրա գործունեության միջոցով փոքրածավալ ենթակառուցվածքների վերականգնմանը աջակցման համար:

ՀՏՁՀ-ն իրականացնում է ՀԲ-ի և այլ դուռըների կողմից ֆինանսավորվող ծրագրեր՝ նպաստելով.

- բնակչության կենսամակարդակի բարձրացմանը՝ սոցիալական և տնտեսական ենթակառուցվածքների և հանրային ծառայությունների, աշխատանքի, ներդրումային գործունեության որակի և հասանելիության բարելավման միջոցով,
- ՀՀ-ի տարածաշրջանների ինստիտուցիոնալ և ֆինանսական հզորացմանը:

Հոգաբարձուների Խորհուրդը ՀՏՁՀ-ի բարձրագույն կառավարման մարմինն է:

ՀՏՁՀ-ի գրանցման հասցեն է՝ ՀՀ, Երևան, 0037, Կ. Ովհեցու 31:

2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ

2.1 Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստում և ներկայացում

Ծրագրի հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահերի Միջազգային Դաշնության (ՀՄԴ) ներքո գործող Հանրային Հատվածի Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՍՍ) կողմից հրապարակված «Ֆինանսական հաշվետվություններ հաշվապահական հաշվառման դրամային միջոցների սկզբունքով» Հանրային Հատվածի Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների և ներկայացվել են Համաշխարհային Բանկի կողմից ֆինանսավորվող ներդրումային գործառնությունների Ֆինանսական Ձեռնարկի՝ «RM 3 - Ֆինանսական հաշվետվողականություն և Առլիիտ-ի» (մարտ 2010) համաձայն:

Այս հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս կիրառվել է սոորեն ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

2.2 Հաշվապահական հաշվառման դրամային միջոցների սկզբունք

Այս հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել և ներկայացվել են, կիրառելով հաշվապահական հաշվառման դրամային միջոցների սկզբունք:

Հաշվապահական հաշվառման դրամային միջոցների սկզբունքի կիրառման դեպքում գործարքները և այլ դեպքերը ճանաչվում են միայն այն դեպքում, եթե դրամական միջոցը կամ համարժեքը ստացվել է կամ վճարվել:

Դրամային միջոցների սկզբունքով պատրաստված ֆինանսական հաշվետվությունները տրամադրում են տեղեկատվություն ժամանակաշրջանում ստացված դրամական միջոցների, դրամական միջոցների օգտագործման ուղղությունների և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դրամական միջոցների մնացորդների վերաբերյալ:

2.3 Ներկայացման արժույթը

Այս հատուկ նպատակների ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը ԱՄՆ դոլարն է (USD):

2.4 Գործարքներ արտարժույթով

Արտարժույթը Ծրագրի ներկայացման արժույթից տարբերվող արժույթն է:

Ծրագրի բանկային հաշիվները վարկում են ԱՄՆ դոլարով և ՀՀ դրամով:

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի՝ գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Որպես փոխարժեք ընդունվում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված արժույթային շուկայում արտարժույթի նկատմամբ ֆունկցիոնալ արժույթի միջին փոխարժեքը:

ՀՀ դրամով արտահայտված Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության, Համայնքների և այլ Հովանավորների ներդրումները և ՀՀ դրամով արտահայտված ծախութիւնները կապակառուներին և այլ մատակարարներին ներկայացվում են ԱՄՆ դոլարով՝ յուրաքանչյուր փոխանցման օրվա ՀՀ Կենտրոնական բանկի սահմանված փոխարժեքով:

31.12.2017թ. դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված պաշտոնական փոխարժեքն է՝ 1 ԱՄՆ դոլար = 483.17 դրամ:

31.12.2018թ. դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված պաշտոնական փոխարժեքն է՝ 1 ԱՄՆ դոլար = 483.76 դրամ:

2.5 Ծրագրի բյուջե

Ֆինանսավորման և ծախսումների տարեկան բյուջեները հիմնված են ծրագրի համաձայնագրի հաստատված բյուջեի վրա (ծնթ. 1.3):

Ծախսումների բյուջեն ստեղծվել է վերջին ժամանակահատվածի փաստացի կուտակված ծախսերի հիման վրա՝ զումարած տվյալ ժամանակահատվածի փոփոխված գնումների պլանը:

2.6 Հարկեր

Ծրագրի շրջանակներում հարկերը վճարվում են Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրության ընդհանուր կարգով:

3. Վարկային միջոցների առհանումների հաշվետվորություն

ՎԶՄԲ վարկ 8483-ԱՄ

2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա վերաբերյալ

ԱՍՆ դրայք

Դիմումի համար	Ամսաթիվը	Ծախսային հողվածներ			Ընդամենը
		1. Աշխատանքներ, ապրանքներ և խորհրդառությունների ծառայություններ Ծրագրի Սառ Ա.-ի գծով	3. Ապրանքներ, խորհրդառությունների ծառայություններ (և բարյալ Ծրագրի առողջապահություններ Ծրագրի Սառ Գ.-ի գծով)	4.Գործառնական ծախսներ Ծրագրի Սառ Գ.-ի գծով	
27	26.01.2018	723,697.06	2,513.92	45,807.78	772,018.76
28	20.02.2018	223,877.08	1,739.03	14,637.32	240,253.43
29	22.03.2018	188,851.04	-	14,941.23	203,792.27
30	11.05.2018	352,918.23	-	14,593.08	367,511.31
31	29.05.2018	469,140.67	-	15,019.79	484,160.46
32	06.07.2018	522,759.28	-	18,633.40	541,392.68
33	20.07.2018	529,530.87	6,039.63	15,080.06	550,650.56
34	17.08.2018	485,956.42	-	14,896.66	500,853.08
35	10.09.2018	495,358.31	-	13,976.03	509,334.34
36	02.11.2018	299,161.16	-	13,992.86	313,154.02
37	19.11.2018	331,282.14	-	14,239.61	345,521.75
Ընդամենը		4,622,532.26	10,292.58	195,817.82	4,828,642.66

4. Նպատակային հաշվի հաշվետվորություն

Հաշվեհամար	900000900283
Բանկ	Կենտրոնական զանձապետարան
Հասցե	Հայաստանի Հանրապետություն,
Արժույթ	Երևան 0010, Մելիք Աղամյան փ. 1, ԱՍՆ Դոլար

	ՎԶՄԲ վարկ 8483-ԱՄ
1. Ակզենտական մեացորդն առ 01.01.2018թ.	928,023
2. Ավելացում. Ակզենտական տարբերություն	264
3. ՀԲ ֆոնդի կանխավճար/համալրում	4,828,642
4. Նվազեցում. Նպատակային հաշվից վերադարձ ՀԲ-ին	-
5. Նպատակային հաշվին համալրված գումարը	5,756,929
6. Նպատակային հաշվի վերջնական մեացորդն առ 31.12.2018թ.	784,845
7. Ավելացում. վճարված ընդունելի ծախսների գումար	4,971,817
8. Նվազեցում. Ստացված տոկոսներ (եթե կրեղիտագրվել են նպատակային հաշվի)	-
9. Ընդամենը հաշվառված համալրում*	5,756,662
10. Վերջնական տարբերություն (5)-(9)	267

5. Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը բացահայտում է Ծրագրի ակտիվները, պարտավորությունները և զուտ ակտիվները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ներկայացված է հաշվեգրման իմունքով, համաձայն որի գործարքները ճանաչվում են, եթե տեղի են ունենում (այլ ոչ միայն, եթե դրամական միջոցները ստացվում կամ վճարվում են):

	ծնր.	31.12.2018 ԱՄՆ դրամ	31.12.2017 ԱՄՆ դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ			
Դրամական միջոցներ	6	1,118,505	1,524,126
Կանխավճարներ	7	<u>167,621</u>	<u>642,958</u>
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		<u>1,286,126</u>	<u>2,167,084</u>
ԴԱՐՄԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Վճարվելիք գումարներ	8	138,926	324,885
Ընդամենը պարտավորություններ		<u>138,926</u>	<u>324,885</u>
ԶՈՒՏ ԱԿՏԻՎ			
Աճողական եկամուտ			
Ֆոնդեր	9		
ՎԶՄԲ 8483-AM		17,620,757	12,792,115
ՀՀ Կառավարության համաֆինանսավորում		6,282,168	4,455,541
Համայնքների ներդրումներ		1,538,565	1,423,433
Հովանավորների ներդրումներ		73,284	73,284
Ընդամենը ֆոնդեր		<u>25,514,774</u>	<u>18,744,373</u>
Աճողական ծախսեր			
Ծրագրի ծախսեր	10	24,364,254	16,899,780
		<u>24,364,254</u>	<u>16,899,780</u>
Արտաքսույթի տարբերությունից կորուստ		3,320	2,394
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԶՈՒՏ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		<u>1,147,200</u>	<u>1,842,199</u>

6. Դրամական միջոցներ

Հաշիվ	Բանկ	Արժու յթ	31.12.2018		31.12.2017	
			ԱՄՆ դրամ	ԱՄՆ դրամ	ԱՄՆ դրամ	ԱՄՆ դրամ
Նպատակային հաշիվ (IBRD)	Գանձապետարան	USD	784,845		928,023	
Համայնքների ներդրումների	Արարատ բանկ	AMD	333,642		594,270	
Հովանավորների	Արարատ բանկ	AMD	18		1,833	
ներդրումների			<u>1,118,505</u>		<u>1,524,126</u>	

7. Կանխավճարներ

	31.12.2018 ԱՄՆ դոլար	31.12.2017 ԱՄՆ դոլար
Կանխավճարներ աշխատանքների գծով*	167,621	640,767
Այլ	-	2,191
	167,621	642,958

(*) Մինչև 20% կանխավճար տրամադրվում է շինարարական աշխատանքների իրակացնող կազմակերպություններին՝ համապատասխան բանկային երաշխիքների ստացման դեպքում:

8. Վճարվելիք գումարներ

	31.12.2018 ԱՄՆ դոլար	31.12.2017 ԱՄՆ դոլար
Աշխատանքների գծով (պահումներ)*	138,839	322,610
Այլ	87	2,275
	138,926	324,885

(*) Պահումները կատարվում են շինարարական աշխատանքների գծով ներկայացված հաշիվների 5%-ի շափով՝ որպես կատարված աշխատանքների որակի երաշխիք, որից 2.5%-ը վճարվում է աշխատանքների ավարտական ակտը ստորագրելուց հետո, իսկ մնացած 2.5%-ը պահվում է մինչև մեկ տարի ժամկետով՝ որպես կատարված աշխատանքների որակի երաշխիք կամ վճարվում է մեկ տարի ժամկետ ունեցող բանկային երաշխիքի հիման վրա:

9. Ֆոնդեր

9.1. ՎԶՄԲ 8483-ԱՄ վարկ

	Կուտակային	
	31.12.2018թ. ավարտվող տարի	առ
	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար
Կանխավճար/ (կանխավճարի մարում)	-	1,700,000
SOE ընթացակարգեր, Առհանումների հաշվետվություններ	4,828,642	15,845,757
Նախնական վճար	-	75,000
Ըստամենք	4,828,642	17,620,757
Ըստամենք ֆինանսավորման բյուջեի 31.12.2018թ.-ի դրույթամբ հատկացված ֆինանսավորման տոկոսը		30,000,000
		59%

9.2. ՀՀ Կառավարության համաֆինանսավորում

	31.12.2018թ. ավարտվող տարի ԱՄՆ դրամ	Կուտակային առ 31.12.2018թ. ԱՄՆ դրամ
Ներդրումներ դրամական միջոցներով Ընդամենը	1,826,627	6,282,168
	1,826,627	6,282,168
Ընդամենը ֆինանսավորման բյուջեի 31.12.2018թ.-ի դրությամբ հատկացված ֆինանսավորման տոկոսը		11,011,000
		57%

9.3. Համայնքների ներդրումներ

	31.12.2018թ. ավարտվող տարի ԱՄՆ դրամ	Կուտակային առ 31.12.2018թ. ԱՄՆ դրամ
Ներդրումներ դրամական միջոցներով Ընդամենը	115,132	1,538,565
	115,132	1,538,565
Ընդամենը ֆինանսավորման բյուջեի 31.12.2018թ.-ի դրությամբ հատկացված ֆինանսավորման տոկոսը		1,915,000
		80%

9.4. Հոգանակորների ներդրումներ և այլն

	31.12.2018թ. ավարտվող տարի ԱՄՆ դրամ	Կուտակային առ 31.12.2018թ. ԱՄՆ դրամ
Ներդրումներ դրամական միջոցներով Ընդամենը	-	73,284
	-	73,284
Ընդամենը ֆինանսավորման բյուջեի 31.12.2018թ.-ի դրությամբ հատկացված ֆինանսավորման տոկոսը		74,000
		99%

10. Ծրագրի կուտակային ծախսեր

10.1. Ծրագրի ծախսումները ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների

ԱՄՆ դրամ

Հոդված	31.12.2018թ.-ին ավարտվող տարի				
	ՎԶՄԲ 8483-ԱՄ վարկ	ՀՀ Կառավարու- թյան	Համայնքների ներդրում	Հովանա վորեկ և այլն	Ըստամենք
1. Աշխատանքներ, ապրանքներ և խորհրդատառների ծառայություններ՝ Ծրագրի Սառ Ա.-ի գծով	4,581,226	1,405,664	362,700	1,803	6,351,393
2. Աշխատանքներ, ապրանքներ և խորհրդատառների ծառայություններ՝ Ծրագրի Սառ Բ.-ի գծով	184,470	49,192	12,298	-	245,960
3. Ապրանքներ, խորհրդատառների ծառայություններ (ներառյալ՝ Ծրագրի առողջապահություն) և Շարժեքացներ՝ Ծրագրի Սառ Գ.-ի գծով	7,779	2,958	-	-	10,737
4. Գործառնական ծախսեր՝ Ծրագրի Սառ Գ.-ի գծով	198,342	368,351	338	-	567,031
5. Նախաձեռնություններ	-	-	-	-	-
Ըստամենք	4,971,817	1,826,165	375,336	1,803	7,175,121

Հոդված	Կուտակային առ 31.12.2018թ.				
	ՎԶՄԲ 8483-ԱՄ վարկ	ՀՀ Կառա- վարության	Համայնքների ներդրում	Հովանա վորեկ և այլն	Ըստամենք
1. Աշխատանքներ, ապրանքներ և խորհրդատառների ծառայություններ՝ Ծրագրի Սառ Ա.-ի գծով	15,392,260	4,749,017	1,192,312	72,789	21,406,378
2. Աշխատանքներ, ապրանքներ և խորհրդատառների ծառայություններ՝ Ծրագրի Սառ Բ.-ի գծով	184,470	49,192	12,298	-	245,960
3. Ապրանքներ, խորհրդատառների ծառայություններ (ներառյալ՝ Ծրագրի առողջապահություն) և Շարժեքացներ՝ Ծրագրի Սառ Գ.-ի գծով	115,066	43,756	-	-	158,822
4. Գործառնական ծախսեր՝ Ծրագրի Սառ Գ.-ի գծով	1,066,154	1,439,608	986	41	2,506,789
5. Նախաձեռնություններ	75,000	-	-	-	75,000
Ըստամենք	16,832,950	6,281,573	1,205,596	72,830	24,392,949

10.2. Ծրագրի բյուջեի կատարում

Հոդված	Կուտակային առ 31.12.2018թ.		Բյուջե	Կատարում
	USD	USD		
1. Աշխատանքներ, ապրանքներ և խորհրդատառների ծառայություններ՝ Ծրագրի Սառ Ա.-ի գծով	21,406,378	24,468,000		87%
2. Աշխատանքներ, ապրանքներ և խորհրդատառների ծառայություններ՝ Ծրագրի Սառ Բ.-ի գծով	245,960	13,466,000		2%
3. Ապրանքներ, խորհրդատառների ծառայություններ (ներառյալ՝ Ծրագրի առողջապահություն) և Շարժեքացներ՝ Ծրագրի Սառ Գ.-ի գծով	158,822	791,000		20%
4. Գործառնական ծախսեր՝ Ծրագրի Սառ Գ.-ի գծով	2,506,789	4,200,000		60%
5. Նախաձեռնություններ	75,000	75,000		100%
Ըստամենք	24,392,949	43,000,000		57%

11. Հաշվետու ամսաթվից հետո դեպքեր

Հաշվետու ժամանակաշրջանին վերաբերող 915,193 USD ծախումներ ներառող N 38 առհանման դիմումը ներկայացվել է ՀԲ-ին 22.02.2019թ.-ին և հաստատվել 26.02.2019թ.-ին:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ԾՐԱԳՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՎՃԱՐՎԱԾ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐԻ ԵՎ
ՀԱՄԱՇԽԱՅՉԱՅԻՆ ԲԱՆԿԻ ՓՈԽՀԱՏՈՒԹՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՍԱԴՐՈՒՄ

*Սոցիալական Ներքրությունների և Տեղական Զարգացման ծրագիր
ՎԶՄԲ վարկ 8483-ԱՄ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա վերաբերյալ
ԱՄՆ դրամ*

Ծախսային հողված	Դիմում	ՀՏԾՀ	ՀԲ	Տարբերություն
1. Աշխատակիներ, ապրանքներ և խորհրդառուների ծառայություններ Ծրագրի Մաս Ա.-ի գծով	27	723,697.06	723,697.06	-
	28	223,877.08	223,877.08	-
	29	188,851.04	188,851.04	-
	30	352,918.23	352,918.23	-
	31	469,140.67	469,140.67	-
	32	522,759.28	522,759.28	-
	33	529,530.87	529,530.87	-
	34	485,956.42	485,956.42	-
	35	495,358.31	495,358.31	-
	36	299,161.16	299,161.16	-
3. Ապրանքեր, խորհրդառուների ծառայություններ (ներառյալ՝ Ծրագրի առողինը) և Շատրվագերի Ծրագրի Մաս Գ.-ի գծով	37	331,282.14	331,282.14	-
		4,622,532.26	4,622,532.26	-
	27	2,513.92	2,513.92	-
	28	1,739.03	1,739.03	-
	33	6,039.63	6,039.63	-
4. Գործառնական ծախսեր՝ Ծրագրի Մաս Գ.-ի գծով		10,292.58	10,292.58	-
	27	45,807.78	45,807.78	-
	28	14,637.32	14,637.32	-
	29	14,941.23	14,941.23	-
	30	14,593.08	14,593.08	-
	31	15,019.79	15,019.79	-
	32	18,633.40	18,633.40	-
	33	15,080.06	15,080.06	-
	34	14,896.66	14,896.66	-
	35	13,976.03	13,976.03	-
Ընդամենը	36	13,992.86	13,992.86	-
	37	14,239.61	14,239.61	-
		195,817.82	195,817.82	-
		4,828,642.66	4,828,642.66	